

BELEID SOCIALE VEILIGHEID

Datum vaststelling bestuur: 28 september 2021

Instemming / ter info GMR: 29 november 2021

Goedkeuring / ter info RvT: 13 december 2021

Publicatie Sharepoint

Publicatie website

Looptijd 4 jaar.

Evaluatie: september 2025

Inhoud

1.Samen zorgen we voor veiligheid	3
1.1 Uitgangspunt.....	3
1.2 Visie.....	3
1.3 Kernwaarden van de scholen.....	3
1.4 Doelstelling.....	4
1.5 Regels.....	4
1.6 Beroepscode medewerkers.....	5
2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's	6
2.1 Veiligheidsbeleving.....	6
2.2 Metingen en peilingen.....	6
3. Voorwaarden sociale veiligheid	8
3.1 Taakverdeling.....	8
3.2 Betrokkenheid van leerling en ouders.....	8
3.3 Leerling-ondersteuning/leerlingenzorg	8
3.4 Samenwerken met partners buiten de school.....	9
3.5 (Pedagogisch) handelen.....	9
3.6 Preventieve activiteiten.....	10
3.7 Signaleren en handelen.....	11
3.7.1 Signaleren en effectief handelen bij signalen van grensoverschrijdend gedrag.....	11
3.7.2 Grensoverschrijdend gedrag	11
3.7.3.Calamiteiten.....	11
3.7.4 AVG	11
Bijlagen	12

1. Samen zorgen we voor veiligheid

1.1 Uitgangspunt

Om een veilig schoolklimaat te creëren is het belangrijk te investeren in een heldere visie op een veilige school, de uitwerking van concrete gedragsregels voor leerlingen én leraren, de samenwerking met ouders, afspraken over de aanpak, zowel preventief als bij signalen. De Stichting PC (V)SO Kampen e.o. neemt voor het creëren van een veilige en zorgzame leeromgeving de volgende aandachtspunten in acht:

- De scholen hebben waarden, normen en regels inzake gewenst en ongewenst gedrag.
- Binnen de scholen staan kernwaarden centraal bij het vormen van een visie: In het dagelijks handelen wordt rekening gehouden met de basisbehoeften van de leerlingen, namelijk de behoefte aan relaties, autonomie en competentie;
- De schoolleiding besteedt systematisch en periodiek aandacht aan de kwaliteit van het pedagogisch handelen en neemt zo nodig preventieve en curatieve maatregelen ter verbetering daarvan;
- Er zijn voldoende en kwalitatief goed toegeruste leraren in staat tot het bieden van hoogwaardig, contextrijk en prikkelend onderwijs op maat van de doelgroep.

1.2 Visie

De Stichting PC (V)SO Kampen e.o. streeft naar een leef- en leerklimaat waarin leerlingen, personeel en ouders zich veilig en gewaardeerd weten en positief verbonden zijn aan de scholen. Vanwege de uniciteit van elke leerling zoekt de Stichting voortdurend naar die mogelijkheden in onderwijs en zorg die de leerling steeds verder helpen in zijn/haar ontwikkeling.

1.3 Kernwaarden van de scholen

A. Kernwaarden Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen

Vanuit vier kernwaarden wil Prisma gestalte geven aan deze visie.

- *Waardig*: Prisma wil op een waardige manier met elkaar omgaan door respect te tonen voor de ander, maar ook door ieder in zijn of haar waarde te laten. Een kind, ouder of collega waarderen om wie hij/zij is.
- *Veilig*: leerlingen mogen zich beschermd en zeker voelen binnen de school. Verder wil de school in de communicatie en omgang met elkaar betrouwbaar zijn, zodat we weten wat we aan elkaar hebben en op elkaar kunnen rekenen.
- *Begrepen*: we vinden het belangrijk dat we binnen onze school in vertrouwen met elkaar omgaan. Verder willen we dat leerlingen zich begrepen voelen, wat betekent dat het personeel van de school haar uiterste best doet om aan te sluiten op de ondersteuningsbehoeften van de leerling.
- *Gezien*: elk kind wordt dag in dag uit opgemerkt in zijn of haar unieke manier van zijn. Personeel van de school wil elk kind die aandacht schenken waar het recht op heeft en wat ten goede komt aan het welbevinden en positief zelfbeeld.

B. Kernwaarden de Spanker; gespecialiseerd voortgezet onderwijs

De Spanker verzorgt voortgezet speciaal onderwijs aan leerlingen in de leeftijd van 12-20 jaar. Er is focus op ontwikkelen en leren. We hebben vertrouwen in de mogelijkheden en talenten van leerlingen, waarbij het welbevinden en het ontwikkelingsperspectief centraal staan. Bij de invulling van het onderwijs sluiten we passend aan bij het regulier onderwijs en het bedrijfsleven. Het uiteindelijke doel van het onderwijs is dat leerlingen zo

evenwichtig, gelukkig en zelfstandig mogelijk kunnen functioneren in de maatschappij.
"Wonen, werken, wereld, waardevol!"

1.4 Doelstelling

- Een preventief, veilig en positief leef- en leerklimaat binnen en rond de scholen.
- Het beoogde leef- en leerklimaat systematisch onderhouden, bewaken en ontwikkelen.
- Een stevige basis creëren waarbinnen leerlingen op zoveel mogelijk ontwikkelingsgebieden tot bloei kunnen komen.
- Het voorkomen van alle vormen van agressie, intimidatie, discriminatie en pesten binnen of in de directe omgeving van de school voorkomen.
- Alert en adequaat reageren op negatieve signalen en incidenten en daar waar nodig passende maatregelen treffen om verdere escalatie te voorkomen (preventief en curatief).

1.5 Regels

In het onderwijs zijn regels de gewoonste zaak van de wereld. Vanaf dag één leren leerlingen hun jas aan de kapstok te hangen, rustig lopen in de gangen, elkaar niet te storen in de klas etc. Net als in het verkeer zorgen deze regels ervoor dat leerlingen en medewerkers in en rond school samen kunnen leven en werken. Regels vormen enerzijds een leidraad voor gedrag, anderzijds vormen ze een toetssteen bij overtredingen. Het opstellen van regels vormt een belangrijk onderdeel van het veiligheidsbeleid.

Regels Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen

Vanuit de kernwaarden van Prisma zijn zes basisregels, zgn. gedragsverwachtingen geformuleerd (gevisualiseerde versie bijlage 1). Deze regels hangen door het hele gebouw en worden geregeld met de leerlingen besproken. De regels gelden voor alles en iedereen.

Vervolgens zijn er afspraken. Deze afspraken zijn afgestemd op bepaalde ruimtes en worden regelmatig besproken en geoefend. Ze zijn tot stand gekomen in overleg met teamleden en leerlingen.

We helpen elkaar op een positieve manier aan de regels en de daarvan afgeleide afspraken te houden. Binnen de stamgroepen worden de basisregels verder uitgewerkt in afspraken. Middels het programma 'De Vreedzame School' geeft de school hier verder handen en voeten aan.

De regels van Prisma zijn: ¹

- We mogen er zijn
- Privé is privé
- We zijn rustig binnen de school
- We gebruiken nette taal
- We zijn zuinig op alle spullen
- We lossen een ruzie op
- We helpen elkaar
- We luisteren naar elkaar

Regels de Spanker; gespecialiseerd voortgezet onderwijs

De schoolregels c.q. gedragsregels van de Spanker zijn terug te vinden in de schoolgids, pagina 36.

¹ Deze regels zijn vastgesteld door het team Prisma op 23-05-2016

1.6 Beroepscode medewerkers

Omdat binnen het onderwijs geen algemene beroepscode is opgesteld, is door het bestuur van de Stichting PC (V)SO Kampen e.o. een beroepscode geformuleerd voor alle medewerkers (bijlage 2). Onder medewerkers wordt verstaan allen die in dienst zijn van de Stichting² en ook voor de studenten die tijdelijk verbonden zijn aan de school. In de code wordt aangegeven op welk gedrag werkgever en werknemer wederzijds aanspreekbaar zijn in relatie tot de grondslag en doelstelling van de school. De directie heeft tot taak toe te zien op de naleving hiervan.

² Ook aan studenten wordt gevraagd deze code te onderschrijven

2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's

2.1 Veiligheidsbeleving

Sociale veiligheid is het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen in en om de school. Een belangrijke stap om het sociale klimaat te verbeteren is om zicht te krijgen op de veiligheidsbeleving en de beleving van het schoolklimaat door leerlingen, leraren, ouders, schoolondersteuners en directies.

Als de school weet wat er speelt worden knelpunten gesignaleerd en kan het beleid daarop worden aangepast. Daarbij gaat het om antwoorden op vragen als: Hoe veilig is deze school in de beleving van leerlingen, personeel, schoolleiding en ouders van leerlingen? Welke plekken binnen en rondom de school voelen voor leerlingen veilig en welke niet? Hebben leerlingen wel eens geweld ervaren? Worden ze gepest – op het schoolplein, in de klas, of via internet? Of pesten ze zelf? Weten leerlingen en ouders bij wie ze terecht kunnen als er iets vervelends gebeurt?

2.2 Metingen en peilingen

De Spanker en Prisma meten systematisch de tevredenheid van leerlingen, medewerkers en ouders. Daarnaast wordt de ontwikkeling van leerlingen nauwkeurig gevolgd d.m.v. observaties en observatiesystemen.

Metingen en peilingen:

WMK-EC	Medewerkerstevredenheidonderzoek eens jaar
WMK-EC	Oudertevredenheidsonderzoek eens per jaar
RI&E	Eens per vijf jaar
ZIEN leer-leefklimaat	Eens per jaar
Veiligheidsthermometer	Spanker eens per 4 jaar
Audit	Prisma twee keer per jaar
Audit	Spanker eens per jaar

Observatiesystemen:

- Ontwikkelingsvolgmodel
- Zien
- Leerlijnen
- Doen in

2.3 Incidentenregistratie

Onder incidenten wordt grensoverschrijdend gedrag van leerlingen naar medeleerlingen en/of personeel van de school verstaan. Onder grensoverschrijdend gedrag valt ondermeer verbale en fysieke agressie.

Incidenten worden in Prisma in SWISS Suite geregistreerd, in de Spanker in DOEN IN en ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld.

Goede communicatie

- In de schoolgids wordt benoemd dat incidenten geregistreerd worden.
- Incidenten worden altijd besproken met betrokkenen.
- Incidenten worden besproken door de Commissie voor Begeleiding (CVB).
- Incidenten worden gemeld in de incidentenregistratie in ParnasSys.
- In de schoolgids wordt de procedure fysiek ingrijpen benoemd.

Centrale registratie

Binnen de scholen is de CVB verantwoordelijkheid voor de incidentenregistratie. Bovendien draagt MT leerling-ondersteuning ertoe bij dat er op een uniforme wijze geregistreerd wordt.

Incidenten die gemeld zijn worden besproken in de Commissie voor Begeleiding (CVB).

PDCA

Het registreren van incidenten komt jaarlijks terug in teambijeenkomsten. Uitgevoerde actiepunten naar aanleiding van de vragenlijsten worden centraal opgeslagen in het document doelstellingen, kwaliteitsontwikkeling en opbrengsten

³

Monitoren risico's

De Stichting PC (V)SO Kampen e.o. wil de risico's op het brede terrein van arbeidsomstandigheden duidelijk in kaart hebben gebracht en de ernst van de risico's hebben beoordeeld. Op basis hiervan kunnen de juiste maatregelen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden in het plan van aanpak worden opgenomen. Vervolgens kan men op basis van het plan van aanpak aan het werk gaan met het uitvoeren van de voorgestelde verbeteringen. Aan te raden is tenminste jaarlijks te bekijken in hoeverre de verbetermaatregelen in het plan van aanpak ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Eventueel moeten er nieuwe of andere verbeteringsmaatregelen in het plan van aanpak worden opgenomen, het document doelstellingen, kwaliteitsontwikkeling en opbrengsten is bij de scholen op te vragen.

³ Zie SP en website

3. Voorwaarden sociale veiligheid

3.1 Taakverdeling

Om een sociaal veilig klimaat te realiseren zijn er verschillende werkprocessen binnen de school ingericht, waarbij iedereen zijn of haar verantwoordelijkheden heeft. De expertgroep sociale veiligheid, welke weer valt onder de verantwoordelijkheid van de directie, heeft de taak het beleid rondom dit terrein vorm te geven zoals; het bewaken van de inhoud; sturen in ontwikkelingen en vernieuwingen en het ondersteunen van betrokkenen. Ook de aangestelde interne vertrouwenspersonen zijn lid van deze expertgroep.

Taken die door de expertgroep worden uitgevoerd zijn o.a.:

- opstellen en bewaken van het jaarplan sociale veiligheid;
- leerlijnen van o.a. sociaal-emotionele vaardigheden en methode relaties & seksualiteit;
- implementatie en borging van de Vreedzame School;
- organiseren van de jaarlijkse training Agressie Regulatie;
- het opstellen en bewaken van protocollen;
- de taak interne Vertrouwenspersoon.

3.2 Betrokkenheid van leerling en ouders

Een sociaal veilig pedagogisch klimaat is de verantwoordelijkheid van personeel, leerlingen en ouders.

Betrokkenheid van ouders wordt o.a. gerealiseerd binnen de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Taken van de GMR zijn o.a. het vaststellen en volgen van het sociaal veiligheidsplan en bepaalde protocollen.

Ouders zijn de hoofdopvoeder. Leraren en overig personeel van de school zijn een verlengstuk van de hoofdopvoeder ieder in hun eigen rol. Vanuit deze positie streven we ernaar om zo goed mogelijk de samenwerking met ouders te realiseren.

Eerste aanspreekpunt vanuit school is de leraar. Zowel leraar als ouders zijn verantwoordelijk voor een goede onderlinge communicatie. Vanuit de school staan een aantal vaste overlegmomenten gepland zoals;

Informatieavond, nieuwsbrief, weekbrief, huisbezoek, rapportfolio en/of OPP besprekingen, leerlingbespreking, individuele contact etc.

3.3 Leerling-ondersteuning/leerlingenzorg

Binnen de route leerlingenzorg worden de leerlingen op drie niveaus gevolgd.

Leerlingbespreking per groep

Per half jaar vindt een gesprek plaats over de vorderingen van een leerling. Dit wordt per groep gedaan door een MT-lid Leerling-ondersteuning en de groepsleraar en de orthopedagoog tijdens de halfjaarlijkse bespreking. Vooral de vorderingen, het beoogd niveau per vakgebied (gerelateerd aan het ontwikkelingsperspectief), de sociaal-emotionele ontwikkeling, de thuissituatie en de actiepunten komen ter sprake. Wanneer vragen ontstaan naar aanleiding van de ontwikkeling op het gebied van opbrengsten in relatie met de capaciteiten of de sociaal-emotionele ontwikkeling, wordt een individuele leerlingbespreking gepland.

Individuele leerlingbespreking

Individuele leerlingbesprekingen vinden op aanvraag plaats. Deze besprekingen worden gevoerd door het MT Leerling-ondersteuning/IB en de groepsleraar. Tijdens de bespreking wordt een plan van aanpak opgesteld en een evaluatiedatum afgesproken. Als blijkt uit de evaluatie dat er sprake is van complexe problematiek kan de leraar de leerling inbrengen in de Commissie van Begeleiding.

Commissie voor Begeleiding

De CvV wordt gecoördineerd door MT Leerling-ondersteuning en bestaat verder uit orthopedagogen, de jeugdarts, leerplicht en de contactpersoon van het Centrum Jeugd en Gezin.

Leerlingen worden besproken op grond van:

- vaststellen ontwikkelingsperspectief (OPP);
- PDCA van het Ontwikkelingsperspectief;
- een hulpvraag van een leraar;
- een onderzoek (persoonlijkheid, orthopedagogisch of pedagogisch / didactisch);
- een vraagstelling uit de halfjaarlijkse bespreking;
- incidentmeldingen.

De verslaglegging van dit overleg wordt vastgelegd in het individuele leerlingvolgsysteem (ParnasSys & Doen in) en in notulen van de CVB.

3.4 Samenwerken met partners buiten de school

In het kader van sociale veiligheid zijn verschillende ketenpartners, indien nodig, betrokken. Wanneer de situatie hier om vraagt, wordt een MDO (Multi Disciplinair Overleg) georganiseerd, waarbij per situatie bekeken wordt welke ketenpartners worden uitgenodigd. Het kan ook zijn dat een ketenpartner het MDO organiseert en de school uitnodigt om te participeren, zie voor de betrokken ketenpartners bijlage 11.

3.5 (Pedagogisch) handelen

Pedagogisch vakmanschap

Het tijdig signalen van problemen en van grensoverschrijdend gedrag (waaronder pesten) en daarop adequaat ingrijpen, hoort bij een veilig schoolklimaat. Het uitdragen van normen en waarden is een verantwoordelijkheid van iedere leraar/medewerker en zijn of haar voorbeeldgedrag is daarbij cruciaal. Medewerkers helpen leerlingen vormings- en opvoedingsdoelen te bereiken. Door pedagogisch handelen verbindt een medewerker de persoonlijke, sociale en morele ontwikkeling van leerlingen met het cognitieve leren.

Er zijn drie perspectieven te onderscheiden:

- *Pedagogische opdracht*
De Vreedzame School wordt als methode gebruikt.
De leraar werkt aan maatschappelijke en ontwikkelingsgerichte leerdoelen rond vorming, opvoeden, burgerschap en sociale integratie.
- *Pedagogisch-didactisch handelen*
Leraren streven er naar een veilig klimaat te creëren in de school en in de klas die bijdraagt aan een veilige en zorgzame leeromgeving. Verschillen tussen leerlingen worden erkend en op deze verschillen wordt ingespeeld door leerlingen uit te dagen, te ondersteunen en te vertrouwen.
- *Pedagogisch klimaat*
Leraren streven er naar een pedagogisch klimaat te creëren die er toe bijdraagt dat de concentratie van de leerling op de onderwijsstof optimaal is én dat de uitvoering van de ontwikkelingstaken van een leerling als jeugdige tot hun recht kan komen. Een stimulerend pedagogisch klimaat houdt rekening met basale

behoeften van kinderen: behoefte aan goede relaties, aan competentie en autonomie.

Voor een positief pedagogisch klimaat in en met de groep gaat het om de vertaling en concretisering van het pedagogisch klimaat van de school.

- Het hanteren van duidelijke gedragsregels en grenzen die schoolbreed ingevoerd zijn, het aanleren van vaardigheden voor gewenst gedrag en het belonen van positief gedrag van individuele en groepen kinderen;
- Er worden verschillende instructiestrategieën gebruikt om tegemoet te komen aan de behoeften van de leerlingen, zoals: het opdelen van de instructie in kleine stappen, kinderen meer mogelijkheden geven om te reageren op vragen, en het inbouwen van keuzemogelijkheden. Het niveau van de lesstof wordt afgestemd op het niveau van de leerling.
- Aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van leerlingen en de betrokkenheid van leerlingen.

3.6 Preventieve activiteiten

Door het aanbieden van activiteiten, programma's en voorlichting gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag, wordt de sociale veiligheid in de scholen en daarbuiten versterkt en wordt de weerbaarheid tegen onveilige situaties vergroot. Wij beschikken over de volgende documenten:

Voorkomen en tegengaan van pesten:

- Anti-pestprotocol
- Vreedzame School
- Inzet Time In (Prisma)

Seksuele en relationele vorming:

- Methode Sociaal emotionele vaardigheden. (Vreedzame School)
- Methode Relaties en Seksualiteit.
- CED leerlijnen Seksuele vorming

Actief burgerschap en integratie:

- Methode Vreedzame School
- Projectmatig

Sociale competenties:

- Methode Vreedzame School
- Inzet Time In voor trainingen (Prisma)

Voorlichting over hulp bij onveiligheid:

- Klachtenprocedure
- Interne en externe Vertrouwenspersoon
- Meldcode

Scholing en training personeel:

- ART⁴ trainingen
- Studiedagen
- Intervisie

⁴ Agressie Regulatie Training

3.7 Signaleren en handelen

3.7.1 Signaleren en effectief handelen bij signalen van grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag vindt vaak plaats buiten het zicht van de leraar. Pesten als de leraar zich omdraait naar het digibord, agressie in het fietsenhok, discriminatie op internet. Aan de sfeer in de groep en aan het gedrag van leerlingen merkt de leraar dat er iets niet in orde is.

We beschikken over de volgende protocollen/ documenten/ methodes:

- Anti-pestprotocol
- Methode Relaties en Seksualiteit
- Vreedzame school
- Beleidsnotitie Meldcodevroegsignalering

Daarnaast is een aandachtsfunctionaris meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling aangesteld voor de Stichting PC(V)SO Kampen e.o.

3.7.2 Grensoverschrijdend gedrag

Het tijdig signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag zorgt ervoor dat situaties niet escaleren en de gevolgen voor slachtoffers zo veel mogelijk beperkt worden.

We beschikken over de volgende protocollen/ documenten/ methodes:

- Protocol schorsing en verwijdering
- Protocol fysiek ingrijpen
- Kaders fysiek ingrijpen

3.7.3.Calamiteiten

Wanneer er zich een ernstig incident afspeelt op school, is de hele schoolgemeenschap in shock. Goede en snelle communicatie met medewerkers, leerlingen en ouders zorgt ervoor dat de onrust niet groter wordt.

We beschikken over de volgende protocollen/ documenten/ methodes:

- Stappenplan Hoe te handelen bij pestincidenten (zie Anti-pestprotocol)
- Zie protocollen bij Grensoverschrijdend gedrag en kaders fysiek handelen

3.7.4 AVG

De Stichting vindt de privacy van leerlingen, ouders en medewerkers belangrijk. Relevante beleidsdocumenten zijn te vinden op de website. Er is een functionaris gegevensbescherming aangesteld.

Bijlagen

Bijlage 1.

[Schoolregels Prisma](#)

Bijlage 2.

[Beroepscode](#)

Bijlage 3.

Incidenten meldpunt (zie [SWISS Suite](#) en [Doen In](#))

Bijlage 4

[Anti-pestprotocol](#)

Bijlage 5

[Protocol Schorsen verwijderen](#)

Bijlage 6

[Protocol fysiek ingrijpen Prisma; onderbouw](#)
[Protocol fysiek ingrijpen Prisma; midden- en bovenbouw](#)
[Protocol fysiek ingrijpen Prisma; leerling – leerling](#)

Bijlage 7

Kaders fysiek ingrijpen Prisma zijn te vinden in de [schoolgids](#)

Bijlage 8

[Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)

Bijlage 9

[Klachtenprocedure](#)

Bijlage 10

[Protocol grensoverschrijdend gedrag leerroute 2 – Spanker](#)
[Protocol grensoverschrijdend gedrag leerroute 3 en 4 – Spanker](#)

Bijlage 11

[Ketenpartners](#)